

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 10 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Videkre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 6 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 196. szám.

Nagyvárad.

Szerda, 1914 augusztus 26.

Győzelmünk az orosz harctéren.

A német hadseregnél nem marad hátrább a miénk sem. Míg a németek Franciaország hadtesteit verik meg egymás után, addig a mi csapataink Oroszországban nyomulnak előre győzelmesen.

A hadjárat kezdetén úgy a németek, mint mi is Orosz-Lengyelország határvárosait megszállottuk s a határtól mintegy 40-50 kilométernyire beljebb előre nyomultunk. Ennek kettős célja volt: egyrészt távoltartani az ellenséget Galiciától, hogy ott a hadsereg felvonulása teljes biztonságban történjék meg, másrészt előkészíteni a lengyel fölkelést, aminek ebben a háboruban feltétlenül fontos szerepe fog jutni.

Idáig nemcsak ezt a két feladatot oldották meg előretolt csapataink fényesen, hanem a feladataik által megengedett határokon belül az ellenségnek nagy veszteségeket is okoztak.

A lengyel felkelés szempontjából döntő jelentősége volt hadseregünk kiáltványának, mellyel a lengyel határt átlépte. Ezzel a magyar és osztrák haderő — feltétlenül a németek hozzájárulásával — hivatalosan exponálta magát a lengyel felszabadítása mellett, ami annyit jelent, hogy a békekötésnél a „kongresszusi” Lengyelország visszaállítása egyik kikötés lesz. Nemzetközi jogi garanciát kaptak tehát az orosz-lengyelek, hogy felkelés esetén nem mint az orosz cár lázadó alattvalói, hanem mint hadviselő fél fognak számításba kerülni.

Ez a nemzetközi jogi garancia az alapja az egész lengyel szervezkedésnek, mely csapataink előnyomulásával párhuzamosan halad előre. A ki a felkelő lengyel seregbe lép, nem játszik tehát va banque-ot, hanem a magyar és

osztrák nagyhatalom oltalma alá helyezi magát s ezzel biztosítva van, hogy a lengyel nemzet legértékesebb elemei is táborba szállhatnak. Tizenötmillió lengyel él Oroszországban — az ekként jogi alapokon szervezkedő lengyel fölkelés ma még meg sem becsülhető fegyveres segítséget fog jelenthetni a hadműveletek előbbrehaladott stádiumában.

Saját csapataink felvonulásának zavartalanságát is pompásan biztosították ezek az előretolt erők. Az orosz lovasság több ízben megkísérelte, hogy előretolt erőinket visszanyomva, egyrészt megzavarja a felvonulást, másrészt betekintést nyerjen a magyar és osztrák csapatok elhelyezkedésébe. Egyik kísérlet sem sikerült. Minden egyes alkalommal véres fővel verték vissza az oroszokat.

Sőt többet is tettek seregeink. Éltetve a támadó fellépés szellemétől, nemcsak visszaverték, hanem keményen megverték az oroszokat. Védekezésből folyton támadásba mennek át csapataink, jelentékeny diadalokat aratnak már most a hadjárat kezdetén. Ezek a győzelmek egyrészt csapataink önértetét fokozzák s az ellenséget elkedvetlenítik, másrészt oly jelentékeny károkat okoznak az oroszoknak, hogy már ezzel előkészítik a végső döntésnek ránk nézve kedvező eredményét.

Mit törődünk ezek mellett azzal, hogy — Japánnal megmaradt a diplomáciai összeköttetés? A holddal nem vagyunk diplomáciai viszonyban s ma Japán nem sokkal jelent ránk nézve többet, mint a hold.

A németek előnyomulása is egyre tart. Percnyi pihenőt nem engedve szorítják egyre vissza a franciákat. Belgium már csaknem teljesen az övék s röviden nyitva lesz előttük az út — Páris felé.

Tudósításaink a következőket jelentik:

Katonáink szilajabbak a japánoknál.

Budapest, aug. 25. A sajtóhadiszállásról hivatalosan jelentik: a Krassnik melletti harcokban a legújabb jelentések szerint több mint 3000 foglyot ejtettünk, 3 zászlót, 20 ágyut és 7 fogattal ellátott gépfegyvert zsákmányoltunk. Azok az orosz tisztok, akik a japán hadjáratban részt vettek, egybehangzóan kijelentik, hogy a mi katonáink támadása sokkal hevesebb volt, mint a japánoké.

Győzelmeink az oroszokon.

Budapest, aug. 25. (A Magyar Távirati Iroda jelenti:) A hadisajtószállásról a következő jelentés érkezett éjféltután:

Csapataink előnyomulása a Visztula mindkét oldalán feltartóztatlanul folyik. A folyótól nyugatra haderőink esatlakozva a német szövetségeseihez, kisebb esatározások közben átlépték a Lysagorat és tegnap elérték a Kamienna folyó Kielce és Radom közt elterülő részét. A Visztulától keletre győzelmesen előnyomuló haderőink augusztus 23-án Kraszninál, utban Lublin felé két orosz hadtestnek egy erős csapatrészét visszavetették. Orosz részen ezernél több ember esett el, köztük sok tiszt is.

Csapataink ágyukat, zászlókat és gépfegyvereket zsákmányoltak. **Novoszielica közelében mintegy 20.000 főnyi, legnagyobb részét lovasságból álló orosz haderőt vertek teljesen vissza csapataink, az ellenségből több száz foglyot ejtettünk.**

Lembergbe a lakosság örömjongása közben tegnap érkezett meg a határmenti harcok során elfogott orosz katonák első nagyobb csoportja. A lakosság öröme még növekedett, mikor az ellenségtől elvett gépfegyvereket pillantotta meg.

Csapataink a harcokban.

A hadisajtószállásról hivatalosan a következőket jelentik:

Az eddigi harcokban résztvett csapataink szereplése minden dicséretet felülmul. Szól ez különösen a mostani akciók élen álló lovasságról és honvédségről, amelyek bámulatos hősiességet tanusítanak. Aviatiku sainknak is alkalmuk nyílt kiváló bátorság-

gal szép eredményeket elérni. A népfelkelő csapatok annyira beváltak, hogy Frigyes főherceg indítatva érezte magát több népfelkelőt hadi éremmel kitüntetni. Csapataink ellátása, hála a kifejtett gondosságnak, kitűnő és egészségi állapota nagyszerű.

A monarchia és Japán között megszakadt a diplomáciai viszony.

Budapest, aug. 25. (Saj. tud. cenz. táv.) A Magyar távirati iroda jelenti, hogy ma Bécsben Almaro Sato japán nagy követnek délben kézbesítették az utlevelét és Müller báró tokiói nagy-követünket vissza hívták.

Ismét szerb vereség.

Serajevo, aug. 25. (Hivatalos táv.) Az ellenséget, amely még az Uvac és Vradiste feletti területeken folytatott operációink megkezdése előtt saját határterületeinkre nyomult be, e hónap 20-án megtámadtuk. A harcban Uzice irányában visszavetettük az ellenséget jól megválasztott és előkészített pozícióiból. A harcokban a skutari német különítmény is önként és dicsőséges módon részt vett. Csapataink a nehéz terep és vs ellenség szívós védekezése mellett is az alkalmas területeken készített megerősített pozíciókból küzdő ellenséggel szemben bámulatraméltó hősiességgel küzdöttek.

A szerbek kegyetlenkedése.

Budapest, aug. 25. A Magyar Távirati iroda jelenti, hogy a szerb kormány kegyetlenkedéssel vádolja katonaságunkat. Ezzel szemben hadvezetőségünk megállapította a következő szerb kegyetlenkedéseket: a szerbek csapataink egyik hadnagyának gyomrát felhasították. Egy katonának kiszúrták a szemét és a borzalmasan megcsonkított katona szemébe egy egyenruháról levágott gombot dugtak. Egy másik katonának a szerbek levágták a karját és fejét, a törzsét pedig felkasztották. A lakosság tisztjeinkre és csapatainkra orozva hátulról lövöldözött. Katonaságunkra lövöldöző szerb terhes asszonyt vezénylő hadnagyunk humanitásból szabadon bocsátott. Ez az asszony szabadonbocsátása után a hadnagyot lelőtte.

3500 szerb fogoly.

Budapest, aug. 25. (Saj. tud. cenz. táv.) M. T. I.-nak jelentik, hogy Esztergomnál a dunai hajókon 3500 szerb hadifoglyot szállítottak fölfelé.

A pápa a háborúról.

Bécs, aug. 25. (Hivatalos.) A „Reichspost, római levelezője előtt az elhunyt pápa kezelő orvosa, Marchiafava, kijelentette, hogy a pápához kérelmet intéztek a háború kitörése ellen való közbenjárás érdekében. A pápa erre azt felelte, hogy Ferenc József az egyetlen uralkodó, kinél sikerre való kilátással interveniálhatnak, mert ez az uralkodó mindenkor hűséggel viseltetett a szent-széki iránt.

De éppen ő nála nem interveniálhatnak,

mert az a háború, melyet Ausztria-Magyarország visel igazságos, nagyon is igazságos.

A Zenta cirkáló utolsó rádió jelentése.

Budapest, aug. 25. (Saját tud. cenz. táv.) A M. T. I.-nak jelentik, hogy

Zenta cirkálónk, mikor a francia flotta feltűnt, a következő jelentést adta drótnélküli távirón: Felvezem a harcot az ellenséges francia flottával. A Zenta elsüllyedése előtt 4 francia csatahajót igen súlyosan megromgált.

Namurt a németek bevették.

Berlin, aug. 25. (Hivatalos.) A Wolff-ügynökség jelenti: A németek Namur várost és több erődjét bevették. Maradt még négy erőd, de azokat is erősen bombázzák és bevételük küszöbön áll.

A német győzelmek.

Berlin, aug. 25. A nyugati harctéren a német csapatok által kivívott legutóbbi nagy győzelmek jelentőségéről a berlini lapoknak a nagy főhadiszállásra küldött tudósítója a következőket jelenti: A német trónörökös csapataival szemben is több francia hadtest állott. A Longvytól északra és délnyugatra keresztülvitt német előnyomulás és támadás oly példátlanul heves volt, hogy a franciák visszavonulása helyenként, mint a Metzről délre lefolyt csatában, fejvesztett futássá lett. A messze előretolt német lovas-hadosztály a franciák visszavonulási útján rengeteg eldobott puskát, más fegyvert, municiót és borjút talált. A bajor és a német csapatok offenzívája szétszakították a francia hadsereget. Említésreméltó körülmény, hogy a német gyalogság előnyomása helyenkint erdős terepen történt, ahol a tüzérség nem tudta a gyalogság előnyomulását előkészíteni.

Egy Zeppelin léghajó bombákat dobott a Themse fölött.

Róma, aug. 25. A Corriere d'Italia közlönkiadásban bázeli jelentést közöl, amely szerint szerdáról esütőrtökre virradó éjjel a Themse-torkolat fölött megjelent egy Zeppelin-léghajó, amely azon oly magasan repült, hogy nem tudtak benne kárt tenni. Hirtelen leereszkedett, három bombát dobott le, azután fölemelkedett és délkelet irányában eltávozott. A bombák egyike a hajóépítőállomást találta, egy épületet összeropolt; a másik bomba egy torpedónaszád kéményét rombolta össze. A repülőgép azután valószínűleg Denamarkban szállt le.

Egy német léghajó bravuros útja.

Bécs, aug. 25. A hadisajtószállásról hivatalosan jelentik: A Schütte-Lanz német katonai léghajó folyó hó 22-én sziléziai állomásáról Censtochau—Kielcen keresztül Ivangorodtól és Lublintól délre az osztrák és magyar főhadiszállásig repült. A léghajó több ízben ellenséges tüzben volt, de sértetlenül került ki belőle.

Dreyfuss fiát előléptették.

Budapest, aug. 25. (Saját tud. cenz. táv.) A M. T. I.-nak jelentik Berlinből, hogy Dreyfus fiát a csatatéren szakaszvezetővé léptették elő. Talán tőle várják a franciák sorsuk jobbra fordulását? . . .

Csunya bukaresti koholmány.

Budapest, aug. 25. (Hivatalos távirat.) Egyes bukaresti lapok nyomán az a hír terjedt el némely románlakta vidéken, hogy magyar részről Ráduj Miklós sepsziszentgyörgyi

román lelkésznek esapdát állítottak volna fel oly módon, hogy csomagot adtak fel címére, amely csomagban aztán a csendőrök bombát fedeztek volna fel, amire a lelkészt tiltakozása ellenére azonnal letartóztatták. Ezzel a híreszteléssel szemben a nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy Ráduj lelkész nem tartóztatták le és postai csomag egyáltalában nem is érkezett címére. A bukaresti lapok tehát csunya koholmánnyal akarták románjainkat nyugtalanítani, ami azonban románjaink hazafiságát tekintve nem sikerült.

Hadihajónk a japánok ellen.

Berlin, aug. 25. (Hivatalos.) A Wolf ügynökség jelenti: Az Osztrák-magyar nagykövet ma a következő kijelentést tette a külügyminisztériumban: A Kiaocsauban állomásozó Kaiserin Elisabeth hadihajó parancsnoka, ugyisintén a tokiói osztrák-magyar nagykövet legmagasabb megbízásból azt a távirati parancsot kapta, hogy a Kaiserin Elisabeth Kiaocsauban szintén részt vegyen a harcokban.

A monarchia eme kijelentését a német sajtó a legnagyobb örömmel kommentálja.

Egyiptom fellázadt az angolok ellen.

Budapest, aug. 25. (Tud. cenz. táv.) Rómába érkezett jelentések szerint Kairóban és Alexandriában fölkelés tört ki. Az angolok tudvalevőleg nem respektálták Egyiptom semlegességét, hanem hadi

szolgáltatásokra kötelezték az angol hadvezetés javára.

Olaszország általános mozgósítás előtt.

Frankfurt, aug. 25. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Rómából, hogy a minisztertanács egész nap permanenciában van, azonban sem a határozatokról, sem a minisztertanács felmerült kérdésekről nem közölnek semmit a nyilvánossággal. Ezért meglehetősen bizonytalanságban vannak az olaszok és az Olaszországban tartózkodó külföldiek. Az egyetlen közlés, amit az olasz kormány az utóbbi időben tett, az volt, hogy óvták a sajtót és a közönséget mindenféle Franciaország melletti tüntetéstől. Ezzel a közvéleménynek a teljes semlegességét akarták megővni. Olaszország bécsi nagykövetének, Avarna hercegnek itteni látogatását félhivatalosan eredménytelennek mondják, amiből az következik, hogy Olaszország Ausztria Magyarországtól határozott biztosítékot kért a Balkán integritására vonatkozólag, illetve olasz részesedésnek a biztosítékát szerencsés háború esetére.

Hogy hogyan fog alakulni Olaszország jövődő magatartása, azt óvatosan kell megítélni, annál is inkább, minthogy Olaszország csak úgy ismeri el szövetségi kötelezettségét, ha abból rá nézve biztosított előnyök származnak és számolni kell azzal az esettel is, hogy ellenfeleink is ígéretekkel kecségtették Olaszországot. Annyi bizonyos, hogy a kormány e pillanatban azzal van elfoglalva, hogy a hadsereget és a hadi hajórajt készenlétebe helyezze. Az általános mozgósítást a jövő hétre várják. Ha Olaszország elérte fegyveres semlegességének teljes fokát, úgy a diplomáciában érezni fogják ennek a súlyát.

Requiemek a pápa lelkiüdvéért.

Rómában a vatikáni káptalan az ötödik misét mondta tegnap a pápa lelkiüdvéért.

Bécsben a Szent István templomban a pápa elhunyt alkalmából Tschokke dr. felszentelt püspök ünnepies rekviemet celebrált, melynél ünnepélyes Libera volt. Az óriási templom feketével volt diszitve. A templom hajójában volt felállítva a hatalmas ravatal, felette fekete menyezet. A ravatal koporsója felett ott volt a pápai tiara jelvénye arannyal himzett fekete bársony vánkoston. Az ezüst koporsó fölé nagy ezüst feszület volt téve s körüllette 200 kandeláber égett.

A 4. gyalogezred 80 katonája képezte a díszőrséget a ravatal mellett két sorban felállítva.

A rekviemen nagyszámu előkelő közönség jelent meg. Ott volt gróf Berchtold külügyminiszter, Bilinszky közös pénzügyminiszter, Stürgh osztrák miniszterelnök és valamennyi osztrák miniszter, Burián báró őfelsége személye körüli miniszter a magyar kormány képviselőjében a pápai nuncius a nunciatura összes hivatalnokaival, az olasz nagykövet a nagykövetség tagjaival, a német nagykövet nejevel és a nagykövetség személyzetével és a külföldi többi diplomaták, a legfőbb udvari méltóságok, a központi hatóságok fejei és magas állami hivatalnokok.

A konkláve előkészületei.

(Tudósítónk távirata.) A konkláve helyiségeinek berendezése serényen folyik. A pápai csendőrségnek és a pápai svájci gárdának és a nemesi gárdának laktanyáit délelőtt kiürítették.

Délelőtt 10 órakor a bibornokok szent kollegiuma megtartotta a szokásos gyűlését.

A konklávet megelőzően ugyanis a pápa halálától számított második naptól kezdődően mindennap összeül a biboros testület, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. Az interregnum alatt minden pápai hivatal és testület beszüntette működését. A biboros-államtitkár utolsó hivatalos ténykedése volt, hogy a külföldi államokkal tudatta a pápa halálát. Ettől kezdve az ő hivatalát a szent kollégium által megválasztott titkár vezeti.

ID. MEDVIGY MIHÁLY.

Nagyvárad társadalmát s közéletét súlyos veszteség érte tegnap reggel virradóra. Id. Medvigy Mihály nyug. kir. ítélőtáblai tanácselnök, városi törvényhatósági bizottsági tag 72 éves korában meghalt.

A kora reggeli órákban szétfutott hír, bár nem jött váratlanul, a ma roppant eseményei mellett is meghatotta a város társadalmát, mert az elhunytban városunk egyik legnemesebb közéleti szereplőjét veszítette el. Tegnap már számosan kondoleáltak a gyászoló családnál, rokonságnál.

Az elhunyt pályája gyönyörű képe a nagy tehetséggel, munkaszeretettel és lelki nemességgel, megfutott ut emelkedésének. Mondhatni, hogy mint a legtöbb ember, ő is úgy kezdte útját. Közhivatalnok lett valahol messze, messze távol a központ fényt-sugározó melegétől, de a munkabírása és tehetsége, párosulva az Isten-szeretettel fakadó erővel, erénnyel, oda emelték a legelőkelőbb bírói állások egyikébe s oly népszerűvé tették, hogy akik ismerték, mind csak szeretettel s tisztelettel tudtak róla szólni.

Egy kiélezett s remekül megoldott jogi kérdés kerítette bele Medvigy Mihályt a bírói emelkedés folyamába. A múlt század hetvenes éveiben meginduló jogi élet fejlődése a beregszászi törvényszéken érte, ahol a kereskedelmi és váltó ügyek referense volt. Egy kitűnő és megfelebbezett döntés felhívta az ifju előadóra a pesti kir. tábla elnökének figyelmét, ami annál is inkább feltűnőbb volt, mert akkor Magyarországon egyetlen ítélő tábla volt, a budapesti s ez alá voltak rendelve az ország összes törvényszékei. A fiatal bíró hova-hamar bekerült a budapesti tábla kereskedelmi váltóügyi tanácsába. Ez a megnyilatkozás volt jellemzője egész életének: éles szellem, lelkes munkakedv s páratlan munkabírás. S az, ami ebben vezette, lelkesítette, erősítette: odaadó vallásossága volt, melynek legszebb bizonyítékai saját egyházi énekszerzeményei. Kitűnő musikalis tehetségével határozta el, hogy a görög katolikus egyházi énekeket átírja az eredeti rituális tónusban, de bizonyos faji, magyaros jelleggel. Teljes szent mise, temetési és gyászének gyűjteményt írt át, melynek befejezése csak a közelmúltban történt, úgy hogy nyomtatásban alig pár héttel ezelőtt jelent meg s küldetett szét elsősorban az erdélyi és a hajdudorogi g. kath. egyházmegyébe. Nem érthette meg,

hogy teljesen befejezze [művét, de odafönn jutalmul hallani fogja majd az égi zenét, melynek egy-egy akkordját érző szíve itt a földön akarta megszólaltatni.

A hajdudorogi magyar gör. kath. egyház megalakításában élénk részt vett.

Az ő érdeme, hogy a nagyváradi gör. kath. magyarok a hajdudorogi magyar egyházmegyéhez csatoltattak.

Általában a görög katolikus magyarok országos mozgalmának egyik legelőkelőbb s legbuzgóbb vezére volt.

Rövid életrajza a következő:

1842-ben született Makkajánoson Beregmegyében. Ungváron végezte gimnáziumi s Nagyváradon jogi tanulmányait. Köz- és váltó ügyvédi vizsgát tett Budapesten s e diplomával főispáni titkár lett Beregmegyének első alkotmányos főispánja Lónyai István mellett. A közigazgatástól azonban csakhamar az igazságügyhöz ment s előbb vizsgálóbíró, majd 1871-ben törvényszéki bíró lett Beregszászon. Tehetségével csakhamar feltűnt s így került Budapestre a kir. tábla kereskedelmi s váltóügyi tanácsába, majd a tábla decentralizációja alkalmából saját kérelmére Nagyváradra helyezték át, hol később táblai tanácselnök is lett. Puritán egyszerűsége, hatalmas tehetsége általános tisztet és szeretetet vívtak ki számára s mikor 42 évi bírói munkásság után nyugalomba vonult, Nagyvárad egész társadalmát ünnepelte s a király magyar nemességgel tüntette ki. Előbb virilis jogon, majd választás útján tagja volt Nagyvárad törvényhatóságának.

Halála nem jött váratlanul, körülbelül egy fél éve betegeskedett, mert már régebben több oldalról támadta meg szervezetét veszedelmes kór. Tegnap reggel végre győzedelmeskedett öreg szervezetén a halál: elaludt és nem ébredt föl többé földi reggelre.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy Medvigy Mihályné szül. Herritz Etelka úgy a maga, mint a gyermekei, a testvérek és a rokonok nevében is fájó szívvel tudatja, hogy a legjobb férj, példás családapá, szerető testvér és rokon dávidházi Medvigy Mihály ny. kir. ítélő-táblai tanácselnök, városi törvényhatósági bizottsági tag munkás életének 72-ik, boldog házasságának 41-ik évében folyó hó 25-én reggel 5 órakor meghalt. A megboldogultat folyó hó 27-ik napján d. e. 10 órakor a Szaniszló-utca 59. sz. gyászszobából a magyar gör. kath. egyház szertartásai szerint történő beszentelés után a nagyvárad-olaszi sírkertben temetjük el.

Nagyvárad, 1914. évi augusztus 25-én.

Béke áldott hamvaira!

Nizsalovszky Endréné Medvigy Mária, Medvigy Gábor, Medvigy István, Medvigy Mihály, Medvigy Ferenc gyermekei, Medvigy János, Medvigy Odón testvérei, Medvigy Gáborné szül. Hlatky Margit, Medvigy Mihályné szül. Pajor Gizella, Medvigy Ferencné szül. Szokoly Irén menyei, Nizsalovszky Endre vejé, L. Oláh Gyuláné szül. Herritz Mária sógornője, L. Oláh Gyula sógora, ifj. Nizsalovszky Endre, Nizsalovszky István, Nizsalovszky József, Nizsalovszky Mária, ifj. Medvigy Gábor, ifj. Medvigy Mihály unokái.

A polgármester következő felhívást közli a temetésre nézve:

Felhívás! Felkérem Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának t. tagjait, hogy bizottsági tagtársunk néhai idősb Medvigy Mihály urnak a f. évi augusztus 27-én délelőtt tíz órakor a Szaniszló-utca 59. sz. gyászszobánál tartandó végtisztesség tételén teljes számmal megjelenni szíveskedjenek. Nagyvárad, 1914. augusztus 25-én. Rimler Károly, polgármester.

Órség a vártán.

Egy helybeli apróság a hadi élet szépségéből, a megnyilatkozó szívek csengéséből összeszöve. Nevekkal adjuk, hogy igazát kétségbe ne vonhassák.

Várad felé sok ut vezet a szomszédokból, a szőlőhegyekről. A sok uton sok szerkér ballag, sok kis kordé elfut, kinek tünne fel belőlük egy is. De mégis. Csöndesen trappolva igyekeznek ki a városból egy üres kocsis, két lóval, világító oldalakkal, hejehujjázó kocsis gyerekekkel. Semmi gyanusát nem látok rajta. A silbak mégis utját állja:

— Hé öcsém, ozt kié ez a szép állat?

— Hát kié? A nagyságos Osváth Lajos főlevéltáros uré.

— Lajos, Osváth Lajos?! hallod öcsém, holnap ugyanis neve napja az uradnak, mondd meg neki, tisztelteti a vártát itt a várnál, adjon Isten sok jó évet neki, szívből kívánjuk.

— Nem szorult az a kend jó kívánságára, — hegyeskedik a fickó, mikor látja, hogy kutya baja.

— No, no. De azért csak mondd meg neki s azt is tedd hozzá, hogy ha volna olyan kegyes, holnap egy kosárral több gyümölcsöt hozna ezen a kis kordén; nem magamért mondom, de mert ugy ide szoktak már a többiek is... majd meg áldja

a jó Isten, hogy így könyörül a szegény rezervistán...

Azt hiszem Osváth Lajosnak ez volt a legészintébb névnapki köszöntése...

*

Megállok egy másik Órség előtt. Előbb jól kitudja, hogy ki-mi fia vagyok s azután megengedi, hogy hallgathassam a mesét, melyet ott a hid mellett egyik pihenő baka mond a másiknak, szakasztott úgy, amint itt következik.

— Levelet irt Ferenc Józsefnek a disznópásztor szerbek királya s küldött jó királyunknak egy zsák mákot. Azt irta a levélben Petár, hogy számolja meg Ferenc, József, a zsák mákot ahány szem van benne, annyi szerb áll harcra készen, jó lesz hát nem okoskodni Szerbiával.

Elofvasta a levelet Ő felsége. Feltette szemére az okulárét — meséli a baka — s azután ő is kanyarintott egy levelet Petárnak. Azt irta neki: „Petár! Megkaptam a mákos zsákot. Hát én meg küldök neked egy zsák jó féle magyar paprikát. Számold meg te is, komám, hány szem paprika van a zsákban. Ahány a szem, annyi az én katonám s amilyen erős, a jóféle magyar piros paprika, olyan erős az én jófajta magyar seregem is. Tudod e már most ki az erősebb?

Eddig a mese.

(oó.)

Palesztinai németek Nagyváradon.

Nem voltak még soha Németországban.

„Csak verekedni megyünk haza.“ Diadalút négy országon keresztül. Hayfából nyolc napig gyalog.

✱

Tegnap este rendkívül érdekes idegenek szálltak meg a Pannonia szállodában. Szép szikár, legtöbbször nagyszakállu németek, akiknek a fején exotikus vidéken divatozó kalap volt. Régi, a bur-angol háborúról rajzolt képeken látható fehér, elől és hátul lehajló nagy kalapok voltak ezek, amelyek azonnal magukra vonták a közönség figyelmét.

Ötvenhárom ilyen idegen érkezett Nagyváradra.

Természetesen nagyszámu kíváncsi tömeg vette őket körül és mindenki azt hitte, hogy Afrikából, a szabadságukat vesztett burok jöttek el hozzánk, hogy pompás lövőképességüket felajánlják a világ minden nemzetének szimpatikus Magyarországnak.

Lapunk munkatársa első volt az első között, a ki szóba elegyedett az érdekes idegenekkel. Vaesora, illetve feketézés közben tolmács utján beszélgettünk egy pár burkalapossal.

Az egyik, egy gondozott szakállu ur, dr Auerbach Eliás a következőket mondta:

— Mi mind az ötvenhárom Palesztinából, Hayfából és Damaszkuszából jövünk 13-án indultunk el, hogy hazaérjünk idejében Németországba. Valamennyien német katonakötelesek vagyunk, de palesztinai születésűek. 1868-ban származtak ki nagyapáink és farmerek lettek. Mi, sőt már a szüleink is, ott születünk. De azért érezzük, hogy németek vagyunk és örömmel megyünk tulajdonképeni hazánk ellenségei ellen.

Kreutzberg Teodor fiatal 22 éves ember ugyancsak nekihevílvé mondja:

— Aug. 2-án éjjel kaptam meg a konzulátustól a behívási parancsot. Azonnal indulni akartam, de megvártam a többieket is, Hayfától Beirenteig gyalog kellett megtenni az utat, ami 8 napba telt. De mi mentünk szívesen... Egy kicsit nélkülöztünk, hanem ahogy a török városokba értünk valóságos kéjutazássá változott az utunk. Mindenütt lelkesedéssel üdvözöltek a törökök. Elláttak minden jóval a vonatokon, a legkényelmesebb kupékat boesátották rendelkezésünkre. Bulgáriában pedig úgy dédelgettek, hogy alig győztünk eléggé hálálkodni. A tiszték szalutálva sorfalat állottak és a bulgár uriasszonyok gyümölcsevel, üdítőszerekkel, kitűnő ebéddel és vacsorával fogadtak.

— Romániában ugyan így. Ott is a katonaság fogadott bennünket és ők is kalauzoltak.

— Amit azonban önöknél tapasztaltunk az egyszerűen mesébe illő. Gondolni sem tudtunk olyat, amit ne teljesítettek volna a kedves és rajongó magyarok. Az hatott meg legjobban minket, amikor a császárukról, Vilmosról beszéltek. A legkisebb faluban is úgy ünnepelek a mi császárukat, mint Németországban. Nagyon megszerettük a magyarokat.

Dr Auerbach ur elmondta még, hogy egész Palesztina ujong az oroszok elleni háboru felett. Naponkint imákat tartanak a

mecezetekben a magyarok és a német fegyverek dicsőségéért.

Azután érdeklődtek, a csataterekről érkezett legújabb hírek iránt. Mikor meg mondtuk, hogy Namur elesett, ünnepélyesen háromszoros „Hoch“ kiáltás hangzott el ajkukról. A magyar hadsereg diadala az oroszok ellen ugyancsak fellelkesítette őket.

— Hiába — mondták — a német katonán kívül csak egy katona van még: a magyar.

A Palesztinából érkezett németek, eddig 18 napot utaztak és fognak még egy pár napot utazni csak azért, hogy végig verekedjék a Magyarország és Németország nagy harcát a barbárok ellen. Nem fáradnak, mert tudják nem szabad fáradtan érkezni a csatatérre. Tüzes a szemük, izzik a lelkük, pedig már ők csak hírből, a szüleiktől és nagyszüleiktől ismerik Vilmos császár egyre növekvő országát. De ők németek: tudják mi a kötelességük.

Ma délután utaznak tovább, nyugat felé, hogy először pillantsák meg életükben hazájuk földjét. (H. L.)

..HIREK..

***

* **Requiem a pápáért.** Széchenyi Miklós gróf megyéspüspök tegnap átíratilag értesítette Biharvármegye törvényhatóságát, hogy augusztus 29-én az elhunyt pápa lelkiüdvéért gyászisteni tisztelet lesz a székesegyházban. A requiemet a vármegye küldöttéleg képviselteti magát.

* **A vármegyei tisztviselők adománya.** Pár nappal ezelőtt megemlítettük, hogy a vármegye tisztikara fizetésének egy százalékát felajánlotta a katonák itthon maradt családtagjainak felségélyezésére. Az adóhivatal tegnap írásban kérte ki a tisztviselőktől az erre vonatkozó nyilatkozatot. Az egyszázalék átruházásáról szóló okiratot első sorban maga Miskolczy Ferenc főispán irta alá. A főispán aláírását követte az egész vármegyei tisztikar. Egyetlen ember se volt, a ki ne ajánlotta volna fel lelkesedéssel az egy százalékot. Ezenkívül igen sokan vannak a tisztikarban még olyanok, akik más társadalmi akciókban is tevékeny részt vesznek és tanúságot tesznek áldozatkészségükről.

* **Hadbavonultak fogadása a vasuti állomáson.** Következő felhívást vettük:

Felhívás Nagyvárad Hölgyközönségéhez! A város hölgyei, mint minden városban, itt is frissítővel és harapni valóval — amiket össze adnak — akarják várni a vonattal érkező sebesülteket. Hogy egyszerre sokan ne legyenek kint, a hölgyek csoportokra osztják fel magukat. Minden csoportnak lesz egy vezetőnöje, kivel dr Fráter Imre főorvos ur fogja tudatni ama vonat megérkezését, melyhez az illető csoport megy ki az állomásra. A vezetőnő a többi hölgyeket tudatja, hogy a kellő időben pontosan megjelenhessenek. A Vörös-Kereszt elnöknője, alelnöknője s pár tag, minden vonat érkezésénél kint lesznek, hogy a minden vonatnál változó csoportot utbaigazítsák.

Felkérjük mindazokat, kik 25—30 családból egy csoportot szerveztek, hogy a közelebbi megbészélés végett a Tábla tanácstermébe (d. u. 4—5-ig) fáradjanak fel.

A kik némi frissítőt akarnának sebesült-

jeinek adni s nem juthatnak oda — ott a helyszínén — átvesszik s rendeltetése helyére juttatják a Vörös-Kereszt hölgyei.

Eddig öt csoport alakult. Szép volna, ha a közönség minden rétegéből fogadná azokat, kik érettségük is szenvednek. *Többen.*

* Magántisztviselők állásközvetítése. A magántisztviselők egyesülete ezúton kéri a t. főnököket és kartársakat, hogy a náluk előforduló, vagy tudomásukra jutó állás üresedéseket jelentsék be az egyesületben Mautner Leó főtitkárnál délután 2-3 között. Egyesületi helyiség Szalárdi-u. 2. félelelet.

* Betiltották a máriapócsi bucsut. Nagyváradi város rendőrkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy a belügyminisztérium 153278—1914. számú rendeletével a folyó hó 28 án kezdődő máriapócsi bucsut betiltotta.

* Kiknek nem kell bevonulniok? A honvédelmi minisztertől tegnap rendelet érkezett a vármegyéhez és az összes főszolgabírókhoz a népfelkelő tisztviselők bevonulására vonatkozólag. A miniszter rendelete értelmében azok a tisztviselők, akik nélkülözhetetlen szolgálatot teljesítenek és már előzőleg szabadságoltattak, csakis külön behívásra kötelesek bevonulni. A miniszter rendelete egy kicsit megkésített, mert a vármegyében a vidéken a legtöbb helyről bevonultak már a tisztviselők és nem is kívánkoznak el a haretérről.

* Adományok a hadbavonultak családjainak. Ujabb adományok. Megyeri Ferenc és neje 200. A Nagyváradi Napló utján Sónfeld Anna, Tapfer Olga és René, Grosz Hajnalka és Irén, Kerner Bella és Vadász Ferkó által rendezett műkedvelő előadás tiszta jövedelme 11 kor. A Szabadság utján Rosenthal Adolf 10, özv. Bereck Gézéné 10, a gázgyár 50 kor. Kollárov Döme gyűjtése: Schwart Jakab 4, Sullán Lajos 2, Kollárov Döme 2, Sullán Etelka 1, Halász István —50, Schwart Géza 1, Jakobs Antal 2, Keller Sámuel —30, Anton Ferenc —20, Béres Ferenc —50, Király Zsigmond —40, özv. Sztankai Lajosné —50, Erdélyi Ferencné —40, Ivánicza Péter —50, Király Piroška —20, Schwart Ignác 1, Lőrincz Imre 1, összesen 1730 kor. Özv. Géher Antalné gyűjtése: Saját készítményű hazafias jelvényekből. Papp Imréné 10, Somogyi Ilke 1930, Somegyi Margiezi 1220, Balogh Bertuska 220, Niedermann Hedike 520, összesen 4890, Nagyváradi Napló utján a fentebb említett műkedvelők által rendezett műkedvelő előadásra a következők fizettek felül: Schönfeld Jenő 1, özv. Schön Jenő Ferencné 1, Rindner Mózes —50, N. N. —20, N. N. —20, N. N. —20, Volhendler —40, N. N. —20, Kajkás Ilona —20, Lindenfeld Margit —40, N. N. —10, Ritzky József 1, N. N. —20, N. N. —20, Papp Károly —20, K. J. —10, N. N. —20, N. N. —20, N. N. —14, N. N. —50, Lichtmann Rezsőné —60, N. N. —20, N. G. —20, Könyves —20, Elkányiné —50, Tapfer Elza —30, N. N. —10, Freyler Margit gyűjtése: Fteyler Margit —50, Nagy Erzsike —40, Orbán Etelka —20, Szabó Rózsika —30, Hagymási Mártonné —20, N. N. —20, Lammel Ferencné —50, Galovits F.-né 2, N. N. —20, N. N. —20, Banef Demeterné 1, Jerczek Gézáné —60, Neumann Mórné —60, Varga Erzsike 1, Sós Lászlóné —30, Glük A. 1, N. N. —20, N. N. —60, Róth H. Arminné —40, Kiss Sándor 1, N. N. —20, N. N. —20, Muresán Valérné —60, N. N. —20, Stiaszny Gy. né —20, Mann Gyuláné —80, Mikusay Böske —20, Kovács Kálmáné —10, Román Józsika 1, Stankovits Józsefné —20, N. N. —40, összesen 15 kor. 60 fill. Holbán Valér gyűjtése: Fleiser Ignác 1, Holbán Tivadar 1, Deák és Neuländer 2, N. N. 1, Paul Juliánna —20, Tóth Elekné —10, Jánki Gyuláné —20, Merza Kálmáné 2, N. N. —40, N. N. —10, N. N.

—20, N. N. —20, Nagy János —20, N. N. —30, N. N. —40, T. I. 1, Valek József 1, N. N. —20, N. N. —20, Láposi Lajos —50, N. N. —10, N. N. —20, N. N. —30, N. N. —20, Zelman Antal 1, N. N. —20, N. N. —10, N. N. —10, G. P. —60 összesen 15 korona 60 fillér.

* Házasság. Dr. ráczeheertói Kállay György kir. törvényszéki jegyző és Vértessy Mariska úrleány f. hó 25-én d. e. 11 órakor a v. velencei róm. kath. plebánia templomban örök frigyre léptek.

* Nem szabad sárkányt eregetni. Tegnapelőtt délután alkonyattájban a Szent László-tér felett egy sárkány volt felengedve, mely az esti órákban a sötétség miatt alig volt felismerhető. Miután a Szent László téren sétáló közönség figyelmét ezen körülmény teljesen magára vonta s miután a sétálók közül többen a sárkányt léghajónak gondolták, a rendőrkapitányi hivatal ezúton hívja fel az érdekelt szülőket, hogy a sárkányozástól gyermekeiket annál is inkább tiltsák el, mivel ellenkező esetben e tilalom ellen vétők büntetetténi fognak. *Rendőrség.*

* Csak a háború után ad a miniszter segítyt. Nagyszántó község képviselőtestülete már régebben elhatározta, hogy a község részére állami támogatással tiszta egészséges ivóvízü kutat létesít. A község kérelmét a vármegye törvényhatósága pártoló véleménynyel terjesztette fel a miniszterhez, honnan tegnap érkezett le, még pedig kedvező elintézésel. A miniszter ugyanis teljesítette a község kérelmét, de a megadott államsegélyt csak a háborús idők eltelté után fogja kiutalni.

* Joghallgatók a tandíj elengedéséért. A Budapesti Joghallgatók Egyesülete tegnap délután gyűlést tartott, melyen a tagok nagyszámmal jelentek meg. Az értekezleten több lelkes felszólalás után elhatározták, hogy kérvénnyel fordulnak az egyetemi tanáchoz, hogy a kezdődő tanévben a tandíjat engedje el és csak a beiratkozási díjat fizessék a joghallgatók. Ennek a mozgalomnak a támogatására a Budapesti Joghallgatók Egyesülete a vidéken tartózkodó joghallgatókat esatlakozásra szólítja fel. Minden kérdezősködés Munkácsy Ödön joghallgatóhoz (Budapest, X., Visegrádi ut 18-a) intézendő.

* Schlauch-tér elhagyatottsága. Milyen sokat mond e két szó. Mennyi öröm, mennyi boldogság fűződik e szép térhez. Mennyi illúzióknak támad, mikor kimondjuk: Schlauch-tér, melyet el sem tudunk képzelni verőfényes nap, virágillat s madárkák éneke nélkül. Ugy megszoktuk, úgy megszerettük e kedves sétateret, amely enyhüléssel szolgált az égető napsugár ellen s s amelynek fái alá siettek a vizsgára siető diákok. S ime tessék kimenni, szétnézni e kedves helyen s akkor szétfoszlik az illúzió és marad a pusztaság. A fák ágai le-tördelve hevernek össze-vissza, a gondozatlan utakon mindenfelé piszok. A gondozott fűk pázsitai összetaposva s rajtuk lócák hevernek részeg emberekkel tele, akik itt alusszák ki délelőtti és délutáni álmukat. E szép tér most a jasszok kedvence helye. Fényes nappal támadják meg az ott járókelőket. Ami megtörtént a napokban is, hogy intelligens fiatalberek, ezek a jassz-bandák megtámadták és formálisan minden ok nélkül megverték s mikor ezek védekeztek, megfenyegették úgy, hogy kénytelenek voltak fegyverviselési jogot kérni a rendőrségen. Felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét, hogy amint lehet szüntesse meg e visszas állapotokat és állítson oda egy rendőrt, aki megvédelmezze a ne talán még oda járókat és az által menőket e garázdálkodó jasszok durva inzultusai ellen.

* Beiratkozás. Tudomására hozom a város zenepártoló közönségének, hogy énekiskolám (orsz. magy. kir. zeneakadémia elők. tanf.) zongora tanszakkal bővítettem ki, és ezen tanszékre is egy zeneakadémiai oklevéllel bíró tanerőt sikerült megnyerni. Ugy az ének mint a zongoraszakra a beiratások augusztus 25-től szeptember 1-ig a tanintézet helyiségében (Rákóczi-ut 12 III. em. 20) d. e. 9-12-ig d. u. 3-5-ig eszközölhető. Teljes tisztelettel Bleyer Andorné, okl. énektanárnő.

* Az iskolák sajnos nem fognak megnyitni, a Donát-féle kereskedelmi magántanfolyam azonban rendes időben kezdi a tanítást. Aki nem akar a tanulásban visszamaradni, **siessen** beiratkozni. A fiú és leány tanítás külön-külön történik.

* Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpéztár r. t. (Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, a melyek nem esnek a moratorium intézkedései alá, takarékbetétkönyvesekére és folyószámlán a legkedvezőbb kamatozási és visszafizetési módokat mellett. Pénztári órák: d. e. 9-től 12 ig.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerda: A szobaleány.

Szombaton: En vagyok a néni.

Vasárnap d. u.: Próbaházasság.

Vasárnap este: Lottó ezredesei.

TANÜGY

Beiratások az újvárosi községi polgári leányiskolában. Az újvárosi községi polgári leányiskolában Teleky-utca 13. az 1914-15. tanévre a beiratások a következő sorrendben tartatnak meg: Szept. 1-én délelőtt 8-11-ig az I. oszt., 2-án 8-11-ig a II. oszt., 3-án 8-11-ig a III. oszt., 4-én 8-11-ig a IV. oszt. tanulók beírása. A tanulók szülőik vagy helyetteseik kíséretében tartoznak jelentkezni s kötelesek felmutatni: 1. Az előző évi iskolai bizonyítványt. 2. Akik még nem voltak az iskola növendékei, azok születési anyakönyvi kivonatát. 3. Tandíjmentességért folyamodók szegénységi bizonyítványt. 4. A 12. életévét betöltötték újraoltási bizonyítványt. Tandíj egész évre 20 K, beiratási díj 1 K 30 fill. Az iskolai Segítő Egyesület javára kir. tanf. 369-1914. sz. engedélyével 1 K 60 fill. A javító és különbözeti vizsgálat ideje aug. 31-én délelőtt 8-11-ig. Nagyváradi, 1914. aug. 25-én. *Beleznay Antalné, igazgató.*

Beiratás a város elemi iskoláiban. *Értesítés.* Nagyváradi város községi elemi iskoláiban az 1914-15. tanévi beiratások folyó évi szeptember 1-5. napjain délelőtt 8-11 és délután 3-5 óráig, a javító-, pót-, felvételi és magánvizsgálatok szeptember 2. és 3-án délelőtt 8-11 óráig az iskolahelyiségében tartatnak meg. Tandíj nincs, csupán beiratási díj címén fizetendő 50 fillér. A beiratásnál a születési, himboltási és iskolai bizonyítvány bemutatandó. Az elemi iskola első osztályába a 6 évet már betöltött, a felsőbb osztályokba oly tankötelesek vétetnek fel, kik az előző osztályt sikerrel végezték s azt iskolai bizonyítvánnyal igazolják. Felhivatnak a szülők, hogy tanköteles gyermekeiket a fent jelzett napok alatt saját érdekében irassák be. Nagyváradi, 1914. augusztus 25. Dr. Adorján Armin, iskolaszéki alelnök.

Legujabb táviratok.

A világ legnagyobb ostromágyui.

Berlin, aug. 25. A Wolff ügynökség jelenti: A berlini lapok a vezérkar engedelmével Lüttich várának Locin nevű páncélerődítményéről fényképet tesznek közé, a melyek a német nehéz tüzérség munkájának borzalmas hatásáról adnak hü képet. A nagyközönség most először értesült a **40 centiméteres ostromozsarak létezéséről, melyek közül egy is elég erős arra, hogy a legerősebb betonpáncélt is átüsse.** Ezek a lövegek voltak nyilván azok, amelyekről a főhadiszállásmester közölte, hogy az ellenség nem ismerte őket.

Az a körülmény, hogy béke idejében képesek voltak ilyen ágyukat készíteni anélkül hogy a külföld erről tudomást szerzett volna, legfényesebb bizonyítéka annak a köteleesség érzetnek, a mellyel a háborút béke idején előkészítették.

A belga lapok német nyelven jelennek meg.

Berlin, aug. 25. A Wolff ügynökség jelenti: **A belga sajtó az antwerpenit kivéve, német nyelven jelenik meg.**

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

21986—1914. szám.

Hirdetmény.

Hözírhre teszem, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur 14311—1914. eln. sz. körrendelete értelmében a *katonai célokra dolgozó üzemeknek a népfölkelés 2. osztályába tartozó Hivatalnokai és munkásai* — akár vannak ajánlati lappal ellátva akár nem — a *bevonulás alól bizonytalan időre felmentettek.* Ilyenekről dacára annak, hogy a népfölkelés 2. osztálya újból behivatott fölmentési javaslatokat előterjeszteni nem kell.

Felhivom ezért a város területén levő s katonai célokra dolgozó üzemek vezetését, hogy e minőségüket okmányokkal igazolva, a népfölkelés 2. osztályába tartozó (38—42 éves) hivatalnokai és munkásaikról a névjegyzéket — a melyhez szükséges nyomtatvány mintát a katonai ügyosztálynál kaphatnak díjtalanul — *hozzám 24 óra alatt mutassák be.*

Nagyvárad, 1914. augusztus hó 25.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12 50 és 16 50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rakóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók

NYILTÉR

A Donát-féle

kereskedelmi magántanfolyamon

Szeptember hó 1-én

a **rendes tanítás** ugy fiuk, minleányok részére megkezdődik.

Előjegyzések még e hó végéig eszközölhetők

Magántanulók, akik polgári vagy keresked. iskolai magánvizsgákra készülnek, előkészítésre elfogadtatnak. **Német nyelv Zongora tanítás.**

Vidékiek teljes ellátást kaphatnak.

Donát M. Károly. Szabadság-utca 3

5331—1914. eln. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur 1893—1914. Res. számu körrendelete értelmében közhírré teszem, hogy a háboruban elesett, megsebesült és hadifogságba jutott egyénéről a cs. és kir. hadügyminiszteriumban felállított „Veszteség kimutatási csoport“ által ezideig megküldött: I. II. III. IV. és V. számu s az ezentul folytatolag megküldendő veszteség kimutatások a katonai ügyosztálynál (Városháza II. em. 33. sz. szobában) közszemlére kitétetnek és azokat bárki a hivatalos órák alatt megtekintheti.

Nagyvárad, 1914. augusztus hó 25.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

21742—1914. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az állandó sorozó bizottság f. évi augusztus hó 27-én reggel 8 órakor a régi járványkórházban (Rulikovszky-utból beágzó Lázár Vilmos-utca 3. sz. a.) működését folytatni fogja. Felhivom a folyó évi fősorozásról elmaradt azon I. II. III. korosztályu nagyváradi s idegen illetőségű állításköteleseket, valamint a hadsereg vagy honvédségbe önként belépni kívánó ifjakat, (17. évet betöltött büntetlen előéletű, szülői beleegyező s belépési bizonyítvánnyal bírókat), hogy soroztatásuk végett a fentjelzett helyen és időben jelenjenek meg.

Nagyvárad, 1914. aug. 25.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

5127—914

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter ur 148589/914 V. a számu leirata értelmében értesitem Nagyvárad város közönségét, hogy ugy a saját mint szövetségeseink hadseregéhez hadi tengerészeti, honvédség, népfölkeléshez tartozó sebesültek és betegek tartózkodási helyéről és állapotáról szóló értesítéseket kizárólag a Vörös Kereszt Egylet budapesti és bécsi értesítő irodái adják meg és pedig csak írásban vagy táviratilag.

Nagyvárad, 1914. aug. 18.

Rimler Károly,
polgármester.

14850—1914 sz.

Adófizetés iránti hirdetmény.

A városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az 1908 évi XI. t. cz. 26 §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

Nagyvárad, 1914. aug. hó 20.

Városi adóhivatal.

5329—1914 eln. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur 2769/1914 sz. leirata értelmében tudomására jutott, hogy a hadi célokra szükségelt lovak átvételére kiküldött katonai közeg nem mindenütt rendelkezett hivatalos pecséttel, amellyel az átvételi elismervényeket elláthatta volna és hogy a kir. adóhivatalok a pecséttel el nem látott ilyen elismervényeket nem ismerik és nem fogadják el érvényesnek. Nehogy ezáltal még inkább fokoztassék a lótulajdonosoknak az efféle elismervények értéke iránt eddig is sajnálatosan tapasztalt bizalmatlansága, intézkedés történt az iránt, hogy jövőre az átvétellel megbízott katonai közegek a szükséges hivatalos pecséttel elláttassanak.

Mínt hogy azonban ezt a hiányt a már kiállított elismervényeken is pótolni kell, részint a ló árutalvány birtokosainak megnyugtására, részint a polgárság igen fontos anyagi érdekének megvédése céljából közlöm, hogy amennyiben a város lakossai közt találkoznának olyanok, akik katonai pecséttel el nem látott elismervényeknek volnának birtokában, ezeket az elismervényeket saját hivatalos pecsétemmel fogom ellátni.

A kir. adóhivatalok egyidejűleg utasítottattak, hogy pecsétemmel ellátott ilyen elismervényeket akadálytalanul fogadják el érvényeseknek.

Ezuttal ujra figyelmeztetem a város közönségét, hogy az elismervények értékét a kincstár postatakarékpénztár után kizárólag annak fogja kifizettetni, akitől a lovat megvették, hogy tehát elismervényeket nem lehet másra átruházni, mert ilyen esetben a kir. adóhivatal az esedékes összeget bírói letétbe fogja helyezni.

Nagyvárad, 1914. aug. 24 én.

Rimler Károly
polgármester.

15950—1914 sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város területén az ujabbi időben italmérségi engedélyt nyert üzletek előre látható forgalmát feltüntető, az 1913. évi július hó 1-től 1914 évi június hó 30-ig szóló illeték kivetés alajául szolgáló összeirásai jegyzék az 1899 évi XV. t. c. végrehajtása iránt a m. kir. pénzügyminiszter ur által 84758/1899 szám alatt kibocsátott rendelettel kiadott utasítás 17 §-a értelmében a városi székház közigazgatási kiadó hivatalába (I. em. 24. sz.) alatt f. évi augusztus hó 23-tól f. évi augusztus hó 30-ig bezárólag terjedő 8 napi közszemlére kitétetik.

Miről az érdekelteket azzal értesitem, hogy ezen forgalmi javaslatot feltüntető összeirási jegyzéket a fentebb jelzett helyen és határidőben a hivatalos órák alatt megtekinthetik, s az abban kiténtetett forgalmi adatokra nézve észrevételeiket a polgármesteri hivatalnál írásban benyújthatják.

Nagyvárad, 1914 augusztus hó 21-én.

Rimler Károly,
polgármester